

Suvestinė redakcija nuo 2010-07-01 iki 2017-01-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [47-1766](#), i. k. 1082230ISAK00A1-121

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL GLOBOJAMO (RŪPINAMO) VAIKO TURTO GLOBOS (RŪPYBOS),
ADMINISTRAVIMO IR PALIKIMO PRIĖMIMO REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. balandžio 22 d. Nr. A1-121
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 194 „Dėl vaiko teisių apsaugos valdymo srities priskyrimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir kitų ministerijų kompetencijos nustatymo“ (Žin., 2003, Nr. [15-611](#)),
t v i r t i n u Globojamo (rūpinamo) vaiko turto globos (rūpybos), administravimo ir palikimo priėmimo rekomendacijas (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2008 m. balandžio 22 d. įsakymu
Nr. A1-121

GLOBOJAMO (RŪPINAMO) VAIKO TURTO GLOBOS (RŪPYBOS), ADMINISTRAVIMO IR PALIKIMO PRIĖMIMO REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Globojamo (rūpinamo) vaiko turto globos (rūpybos), administravimo ir palikimo priėmimo rekomendacijos (toliau vadinama – šios Rekomendacijos) skirtos vaikų globėjams (rūpintojams) ir savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

2. Šiomis Rekomendacijomis siekiama padėti vaikų globėjams (rūpintojams) ir savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriams įgyvendinti funkcijas, susijusias su globojamo (rūpinamo) vaiko (toliau vadinama – vaikas) turto globa (rūpyba), administravimu ir palikimo priėmimu. Šios Rekomendacijos nustato, į ką turėtų atsižvelgti vaikų globėjai (rūpintojai) ir savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriai, sprendami klausimus, susijusius su vaiku nuosavybės teise priklausančio turto globa (rūpyba), administravimu ir palikimo priėmimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

3. Šiose Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (*Žin.*, 2000, Nr. [74-2262](#)), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (*Žin.*, 2002, Nr. [36-1340](#)) ir Vaiko globos organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (*Žin.*, 2002, Nr. [35-1275](#)), vartojamas sąvokas.

4. Globojant (rūpinant), administruojant vaiko turtą ar priimant palikimą, būtina vadovautis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau vadinama – Civilinis kodeksas), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (toliau vadinama – Civilinio proceso kodeksas), kitais teisės aktais, teismų suformuota praktika, taip pat prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, protingumo ir sąžiningumo principais.

5. Šiose Rekomendacijose vaiko turtas suprantamas kaip vaiku nuosavybės teise priklausančys nekilnojamieji ir kilnojamieji daiktai, pinigai, vaiku išlaikyti skirtos lėšos (našlaičio pensija, tėvų vaiko išlaikymui kas mėnesį mokama periodinė išmoka ir pan.), pajamos (nuompinigiai, stipendija, vaiko uždirbtos lėšos ir pan.) ir kitas turtas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

II. VAIKO TURTO GLOBĄ (RŪPYBĄ) IR ADMINISTRAVIMĄ

6. Globojant (rūpinant) ir administruojant vaiko turtą, rekomenduojama vadovautis Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nuostatomis, kuriomis įtvirtinta, kad:

6.1. vaiko globa (rūpyba) apima ir jo turto globą (rūpybą), kuria siekiama apsaugoti turtinius vaiko interesus, tačiau prireikus turtui valdyti ir tvarkyti gali būti paskirtas turto administratorius. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi paskirtas vaiko globėjas (rūpintojas), jeigu nėra paskiriamas vaiko turto administratorius, vykdo ir globotinio (rūpintinio) turto globą (rūpybą);

6.2. globėjas (rūpintojas) yra vaiko atstovas pagal įstatymą ir gina jo teises ir interesus be specialaus pavidimo;

6.3. už vaikus iki keturiolikos metų sandorius jų vardu sudaro globėjas. Globėjas atsako pagal vaiko iki keturiolikos metų sutartines prievolės, jeigu neįrodo, kad prievolė buvo pažeista ne dėl jo kaltės. Vaikas iki keturiolikos metų turi teisę savarankiškai sudaryti smulkius buitinius sandorius, sandorius, susijusius su asmeninės naudos gavimu neatlygintinai, taip pat sandorius, susijusius su savo uždirbtų lėšų, atstovų pagal įstatymą ar kitų asmenų suteiktų lėšų panaudojimu, jeigu šiems sandoriams nėra nustatyta notarinė ar kita speciali forma;

6.4. vaikas nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų sandorius sudaro pats, turėdamas rūpintojo sutikimą. Vaikas nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų turi teisę savarankiškai disponuoti savo pajamomis bei turtu, įgytu už šias pajamas. Rūpintojas duoda sutikimą vaikui sudaryti sandorį, kurio šis negali sudaryti savarankiškai. Vaikas pats atsako pagal savo sutartines prievolės;

6.5. esant pakankamam pagrindui, rūpintojas gali pateikti pareiškimą teismui dėl vaiko nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų teisės savarankiškai disponuoti savo pajamomis bei turtu apribojimo ar atėmimo. Vaiko neatsakingas disponavimas savo turtu ir pajamomis galėtų būti laikomas pakankamu pagrindu kreiptis į teismą dėl šios teisės apribojimo ar atėmimo;

6.6. globėjas (rūpintojas) privalo vaiko turtą ir iš jo gaunamas pajamas ir vaisius tvarkyti apdairiai, sąžiningai ir išimtinai vaiko interesais. Globėjo (rūpintojo) ketinami sudaryti sandoriai ne tik neturi prieštarauti globalinio (rūpintinio) interesams, bet turi būti jam naudingi;

6.7. globėjas (rūpintojas) turi kreiptis į teismą dėl išankstinio teismo leidimo tais atvejais, kai globėjas (rūpintojas) nori:

6.7.1. perleisti, įkeisti vaiko turtą ar kitaip suvaržyti teises į jį. Turto perleidimas ar suvaržymas suprantamas kaip turto pardavimas, įkeitimas, nuoma ir pan.;

6.7.2. perleisti vaiko turtą kitiems asmenims atlygintinai arba jį įkeisti, kai tai yra būtina skoloms apmokėti arba turto vertei išlaikyti;

6.7.3. vaiko vardu priimti ar atsisakyti priimti palikimą;

6.7.4. sudaryti vaiko turto nuomos sutartį ilgesniam nei penkerių metų terminui;

6.7.5. vaiko vardu sudaryti arbitražinį susitarimą;

6.7.6. vaiko vardu sudaryti paskolos sutartį, jeigu sutarties suma viršija keturių minimaliųjų mėnesinių algų dydį. Ši nuostata taikoma tiek tais atvejais, kai skolinamos vaiko lėšos, tiek ir tais atvejais, kai paskolos gavėjas yra pats vaikas;

6.7.7. investuoti vaiko pinigines lėšas, jeigu jų suma viršija dešimties minimaliųjų mėnesinių algų dydį. Ši nuostata taikytina, kai už vaikui priklausančias pinigines lėšas ketinama pirkti nekilnojamuosius ar kilnojamuosius daiktus, vertybinius popierius, akcijas ir kt.;

6.7.8. sudaryti sandorį, kurio suma didesnė nei penki tūkstančiai litų;

6.7.9. sudaryti bet kokią kitą sandorį, jeigu dėl šio sandorio vaiko turtas sumažėtų ar būtų perleistas ar suvaržytos vaiko daiktinės teisės. Taikant šią nuostatą, turto sumažėjimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į turto pobūdį ir sandorio prigimtį. Dėl vaiko banko sąskaitoje esamų lėšų, skirtų vaikui išlaikyti (kas mėnesį mokamos periodinės išmokos, našlaičio pensija), naudojimo tiesioginiam vaiko išlaikymui kreiptis į teismą dėl leidimo išdavimo nereikia;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, Žin., 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

6.8. rūpintojas turi kreiptis į teismą dėl išankstinio teismo leidimo ir tais atvejais, kai jis ketina duoti sutikimą vaikui pačiam sudaryti šių Rekomendacijų 6.7 punkte numatytus sandorius. Sutikimo forma turi atitikti sudaromo sandorio formą;

6.9. prašymas išduoti teismo leidimą (priedas) paduodamas globėjo (rūpintojo) gyvenamosios vietos ar buveinės apylinkės teismui. Prašymas teismui turi būti motyvuotas, nurodant, kodėl tai geriausiai atitiks vaiko interesus. Prašyme taip pat turi būti nurodyta vaiko sąskaita kredito įstaigoje, į kurią būtų pervedamos iš sandorio gautos lėšos ir kaip jos būtų panaudotos vaiko interesais. Prie prašymo turi būti pridėti įrodymai, reikšmingi teismui sprendžiant klausimą dėl leidimo išdavimo

(vaiko gimimo liudijimas, dokumentai, patvirtinantys turto priklausomybę (sutartys, paveldėjimo teisės liudijimai, valstybės įmonės Registrų centro pažymėjimai, transporto priemonės registravimo liudijimai, banko sąskaitų išrašai, aktualūs išrašai iš Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės ir kt.), ir dokumentas, patvirtinantis, kad prašymą paduodantis asmuo yra vaiko globėjas (rūpintojas). Jeigu prašymas pagrindžiamas rašytiniais įrodymais, prie prašymo turi būti pridėti jų originalai ar nuorašai, patvirtinti teismo, notaro ar byloje dalyvaujančio advokato ar dokumentą išdavusio (gavusio) asmens;

6.10. globėjas (rūpintojas) neįgyja turtinių teisių į vaikui nuosavybės teise priklausančią turtą;

6.11. globėjas (rūpintojas), vaiko artimieji giminaičiai negali sudaryti sandorių su vaiku, išskyrus atvejus, kai turtas vaikui dovanojamas ar perduodamas neatlygintinai naudotis, jeigu tai atitinka vaiko interesus;

6.12. globėjas (rūpintojas) turi teisę pareikšti su vaiko turto tvarkymu susijusius ieškinius, taip pat įstoti į kitų asmenų pradėtą bylą, susijusią su vaiko turtu;

6.13. globėjas (rūpintojas) neatsako už vaiko turto normalų nusidėvėjimą, taip pat už turto vertės sumažėjimą ar turto žuvimą dėl nenugalimos jėgos;

6.14. jei globėjas (rūpintojas) pažeidinėja vaiko teises, priemonių vaiko teisėms užtikrinti gali imtis savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ar prokuroras;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

6.15. turto administravimas nustatomas teismo nutartimi, įstatymu arba sandoriu. Civilinio kodekso numatytais atvejais administravimas gali būti nustatomas administraciniu aktu;

6.16. prašymas dėl turto administravimo paduodamas nekilnojamojo daikto buvimo vietos, o dėl kilnojamojo daikto – savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriaus buveinės apylinkės teismui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

6.17. globėjas (rūpintojas) arba kitas asmuo, jeigu jis savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi yra paskirtas vaiko turto administratoriumi, sudarydamas sandorius, privalo nurodyti, kad jis veikia kaip turto administratorius.

7. Vadovaujantis šių Rekomendacijų 6 punktu bei Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nuostatomis, globėjui (rūpintojui) rekomenduojama:

7.1. sudarant vaiko vardu sandorius ar duodant sutikimą sandoriams sudaryti, nurodyti, kad jis veikia kaip vaiko globėjas (rūpintojas);

7.2. globojant (rūpinant) vaiko turtą veikti išimtinai vaiko interesais ir rūpintis vaiko turtu kaip rūpestingas turto savininkas, įvertinti turto vertės pokyčius ir vaiko galimybę (poreikį) naudotis šiuo turtu ateityje. Šiuo atveju reikia atsižvelgti į tai, kad visų pirma globėjas (rūpintojas) turi vaikui užtikrinti aplinką, kurioje jis galėtų saugiai ir tinkamai augti, vystytis ir tobulėti, rūpintis vaiko sveikata ir jo auklėjimu;

7.3. priimant sprendimus, susijusius su vaiko turto globa (rūpyba), bendradarbiauti su savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriumi, o kai globėjas (rūpintojas) yra juridinis asmuo – ir su institucijos steigėju. Prieš pateikiant teismui prašymą išduoti teismo leidimą šių Rekomendacijų 6.7 punkte numatytais atvejais, siūloma gauti savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriaus išvadą. Ši išvada galėtų būti pateikiama teismui kartu su prašymu dėl leidimo išdavimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

7.4. tvarkyti iš vaiko turto gaunamų pajamų ir išlaidų apskaitą, o pasibaigus kalendoriniams metams pateikti informaciją apie vaiko turto esamą padėtį savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

7.5. vaiko turto išlaikymo išlaidoms padengti pirmiausia naudoti iš turto gaunamas pajamas, o vaikui išlaikyti skiriamas lėšas naudoti tik užtikrinus vaiko asmeninių poreikių patenkinimą. Jeigu vaikui išlaikyti skirtos lėšos žymiai sumažėja skiriant dalį jų turto išlaikymui ir dėl to nėra galimybės užtikrinti tinkamo vaiko asmeninių poreikių patenkinimo, rekomenduojama globėjui (rūpintojui) spręsti klausimą dėl turto perleidimo įstatymų nustatyta tvarka kitiems asmenims.

8. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui rekomenduojama globėjui (rūpintojui) arba teismui teikiamoje išvadoje pateikti išsamią nuomonę, ar numatomas atlikti sandoris atitinka vaiko teisėtus interesus ir ar tikslinga išduoti konkretų leidimą, atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

9. Kredito įstaigoje vaiko vardu atidarytoje sąskaitoje esamas lėšas, skirtas vaikui išlaikyti (kas mėnesį mokamos periodinės išmokos, našlaičio pensija ir pan.), globėjas (rūpintojas) naudoja tik vaiko interesams. Kredito įstaigoje, atidarant vaiko vardu sąskaitą, paprastai reikalaujama pateikti savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą arba teismo sprendimą dėl vaiko globos (rūpybos) nustatymo ir vaiko globėjo (rūpintojo) paskyrimo. Jeigu vaikas globojamas (rūpinamas) vaikų globos institucijoje, kartu su minėtu dokumentu turi būti pateikiamas vaikų globos institucijos vadovo įgaliojimas, kuriuo nurodomas įgaliotas asmuo, tvarkysiantis vaiko sąskaitoje esamas lėšas. Vėliau vaiko sąskaitoje esamomis lėšomis globėjas (rūpintojas) ar atitinkamai vaikų globos institucijos įgaliotasis asmuo paprastai disponuoja kredito įstaigai pateikęs savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir vaiko gimimo liudijimą, o įgaliotas asmuo – ir vaikų globos institucijos vadovo įgaliojimo originalą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

10. Vaikui sulaukus keturiolikos metų, rūpintojas gali duoti sutikimą raštu, kad vaikas jo sąskaitoje kredito įstaigoje esamomis lėšomis galėtų disponuoti savarankiškai. Šį sutikimą rūpintojui rekomenduojama pateikti kredito įstaigai asmeniškai.

11. Globėjas (rūpintojas) Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (*Žin.*, 2000, Nr. [30-827](#); 2005, Nr. [18-572](#)) nustatytais atvejais ir tvarka, būdamas vaiko atstovas pagal įstatymą ir gindamas vaiko teises ir įstatymų saugomus interesus, turi teisę kreiptis dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos vaikui teikimo. Pagal minėtą įstatymą teikiama pirminė ir antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba. Pirminė teisinė pagalba yra šio įstatymo nustatyta tvarka teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos ir dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, išskyrus procesinius dokumentus, rengimas. Ši teisinė pagalba apima ir patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties sudarymo. Antrinė teisinė pagalba – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas byloje, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčo sprendimo ne teisme atveju, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Ši teisinė pagalba apima bylinėjimosi išlaidų byloje, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą. Vaiko teisės į antrinę teisinę pagalbą įgyvendinimas sietinas su jo procesiniu veiksmumu, nes teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos turi būti įgyvendinama įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu vaikas nėra įgijęs visiško veiksmumo ar teisės aktai jam nesuteikia teisės savarankiškai kreiptis į teismą, jo teisę į antrinę teisinę pagalbą turi įgyvendinti jo teisėti atstovai, kadangi vaikas, neturėdamas procesinio veiksmumo, negali savo veiksmais įgyvendinti subjektyvių procesinių teisių ir pareigų bei pavesti atstovui vesti bylą konkrečioje civilinėje, administracinėje ar baudžiamojoje byloje.

12. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui, siekiant užtikrinti tinkamą vaiko teisių ir jo įstatymų saugomų interesų apsaugą savivaldybėje, siūloma bendradarbiauti su būsimuoju ar jau

paskirtu vaiko globėju (rūpintoju) vaiko turto globos (rūpybos) ir (ar) turto administratoriaus skyrimo klausimais. Tuo tikslu savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui rekomenduojama aptarti minėtą klausimą su būsimuoju ar jau paskirtu globėju (rūpintoju) ir įvertinti šio asmens galimybes vykdyti vaiko turto globą (rūpybą), sudarant vaiko globos (rūpybos) planą, rengiant savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo projektą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo ir globėjo (rūpintojo) paskyrimo, prieš teikiant pareiškimą teismui dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir globėjo (rūpintojo) paskyrimo, vykdant vaiko globos (rūpybos) priežiūrą. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius, aptaręs nurodytus klausimus, taip pat įvertinęs vaiko globėjo (rūpintojo) pateiktą informaciją apie vaiko turto esamą padėtį, gali priimti sprendimą siūlyti savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo sprendimu paskirti kitą asmenį vaiko turto administratoriumi. Tokiu atveju laikoma, kad vaiko turto administravimas nustatytas atitinkamai administraciniu aktu arba teismo nutartimi.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

13. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius, gavęs šių Rekomendacijų 7.4 punkte nurodytą informaciją apie vaiko turto padėtį, įsega ją į globojamo (rūpinamo) vaiko bylą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

14. Tais atvejais, kai vaikas turi nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra (įmonė, žemė, pastatas ir kt.), rekomenduojama inicijuoti turto administratoriaus paskyrimą savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu arba teismo nutartimi. Kai vaikui yra nustatyta laikinoji globa (rūpyba) ir jis turi nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, siūloma inicijuoti vaiko turto administratoriaus skyrimą savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, o nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo atveju – teismo nutartimi. Globėjas (rūpintojas) turėtų įvertinti savo galimybes globoti (rūpinti) šį vaiko turtą ir atitinkamai prašyti turto administratoriumi paskirti patį globėją (rūpintoją) arba kitą asmenį. Prašymą globėjas (rūpintojas) pateikia savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

15. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui gavus šių Rekomendacijų 14 punkte nurodytą globėjo (rūpintojo) prašymą, rekomenduojama parengti savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą arba įstatymų nustatyta tvarka pateikti prašymą teismui dėl turto administratoriaus paskyrimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, *Žin.*, 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

16. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ar teismo nutartimi paskirtas vaiko turto administratorius turtą tvarko Civilinio kodekso ketvirtosios knygos normų, reglamentuojančių turto administravimą, nustatyta tvarka.

III. VAIKUI PRIKLAUSANČIO PALIKIMO PRIĖMIMAS IR ATISISAKYMAS JĮ PRIIMTI

17. Vaiko vardu priimant palikimą ar atsisakant jį priimti, rekomenduojama vadovautis Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nuostatomis, kuriomis įtvirtinta, kad:

17.1. vaiko vardu palikimą priima ar atsisako jį priimti globėjas. Vaikas nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų, turėdamas rūpintojo sutikimą, palikimą priima ar atsisako jį priimti pats;

17.2. kreiptis dėl palikimo priėmimo ar atsisakymo jį priimti privalu per 3 mėnesius nuo palikimo atsiradimo arba nuo teisės į palikimą atsiradimo dienos;

17.3. jeigu nustatytas palikimui priimti 3 mėnesių terminas praleistas, globėjas (rūpintojas) turi kreiptis į teismą su pareiškimu dėl praleisto termino pratęsimo. Prie pareiškimo turi būti pridėti įrodymai, patvirtinantys aplinkybes, sudarančias pagrindą terminui pratęsti;

17.4. globėjui vaiko vardu priimti ar atsisakyti priimti palikimą arba rūpintojui duoti sutikimą, kad vaikas nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų pats priimtų ar atsisakytų priimti palikimą, reikalingas išankstinis teismo leidimas;

17.5. prašymas išduoti teismo leidimą paduodamas globėjo (rūpintojo) gyvenamosios vietos ar buveinės apylinkės teismui. Prašymas teismui turi būti motyvuotas, nurodant, kodėl palikimo priėmimas ar atsisakymas jį priimti geriausiai atitiks vaiko interesus. Prašyme turi būti nurodyti, kokie civilinių teisių objektai yra paveldimi: materialūs ir nematerialūs dalykai, palikėjo reikalavimo teisės ir prievolės, įstatymų nustatytais atvejais – intelektinės nuosavybės objektai ir kitos įstatymų nustatytos teisės bei pareigos, taip pat pateikti įrodymai apie paveldimo turto sudėtį. Suinteresuotais asmenimis nurodomi globėjui (rūpintojui) žinomi palikėjo kreditoriai. Prie prašymo turi būti pridėti įrodymai, reikšmingi teismui sprendžiant klausimą dėl leidimo išdavimo, ir dokumentas, patvirtinantis, kad prašymą paduodantis asmuo yra vaiko globėjas (rūpintojas). Jeigu prašymas pagrindžiamas rašytiniais įrodymais, prie prašymo turi būti pridėti jų originalai ar nuorašai, patvirtinti teismo, notaro ar byloje dalyvaujančio advokato ar dokumentą išdavusio (gavusio) asmens;

17.6. įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti, kreipėsi į palikimo atsiradimo vietos apylinkės teismą dėl turto apyrašo sudarymo arba kai įpėdinis davė palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą apie palikimo priėmimą;

17.7. priėmus palikimą turto valdymo perėmimu arba padavus pareiškimą notarui, įpėdinis už palikėjo skolas atsako visu savo turtu. Įpėdinis, priėmęs palikimą pagal teismo antstolio sudarytą apyrašą, už palikėjo skolas atsako tik paveldėtu turtu;

17.8. dėl turto apyrašo sudarymo kreipiamasi į palikimo atsiradimo vietos apylinkės teismą;

17.9. turto apyrašą teismo pavedimu sudaro antstolis. Globėjas (rūpintojas), kaip vaiko atstovas pagal įstatymą, privalo pateikti visus duomenis, reikalingus palikėjo turto apyrašui sudaryti. Globėjas (rūpintojas), po palikimo apyrašo sudarymo sužinojęs apie neįtrauktą į apyrašą turtą arba skolines teises ir pareigas, privalo apie tai pranešti teismui per 3 darbo dienas nuo šių aplinkybių sužinojimo dienos, kad antstolis papildytų apyrašą.

18. Siekiant apsaugoti vaiko teises ir įstatymų saugomus jo interesus, rekomenduojama palikimą vaiko vardu priimti pagal apyrašą.

19. Tais atvejais, kai paveldima įmonė, ūkininko ūkis arba palikėjo skolas gali viršyti palikimo vertę, globėjas (rūpintojas), įvertinęs savo galimybes globoti (rūpinti) paveldėtą turtą, gali kreiptis į palikimo atsiradimo vietos apylinkės teismą, prašydamas paskirti palikimo administratorių arba paskirti palikimo administratorių ir spręsti klausimą dėl varžytinių ar bankroto bylos iškėlimo.

20. Vaiko paveldėtas turtas, kaip ir kitas vaiko turtas, tvarkomas vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Globėjas (rūpintojas), gavęs teismo leidimą atsisakyti vaiko vardu priimti palikimą, pateikia pareiškimą palikimo atsiradimo vietos notarui.

Globojamo (rūpinamo) vaiko turto globos (rūpybos),
administravimo ir palikimo priėmimo
rekomendacijų
priedas

..... miesto (rajono) apylinkės teismui
Pareiškėjas
(globėjo (rūpintojo) vardas, pavardė, institucijos pavadinimas)

.....
Asmens kodas (institucijos kodas)
Institucijos atsiskaitomosios sąskaitos numeris ir kredito įstaigos
rekvizitai

.....
Gyvenamoji vieta (institucijos buveinė)

.....
Globojamas (rūpinamas) vaikas
(vardas, pavardė)

.....
Suinteresuotas asmuo

.....

PRAŠYMAS
DĖL TEISMO LEIDIMO IŠDAVIMO

(Data)

.....
(trumpas padėties aprašymas)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Priežastys, dėl kurių sandoris, susijęs su vaiko turtu, turi būti atliktas

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Vaiko sąskaita kredito įstaigoje, į kurią būtų pervedamos iš sandorio gautos lėšos ir kaip jas
numatoma panaudoti vaiko interesais
(sąskaitos numeris, banko rekvizitai)

.....

.....
.....
.....
.....

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.188 ir 3.240 straipsniais, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 579-582 straipsniais, Teismą prašau

.....
.....
.....

Priedama

(dokumentai, Įrodantys nurodytas aplinkybes)

.....
.....
.....
.....
.....

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-296](#), 2010-06-28, Žin., 2010, Nr. 78-4044 (2010-06-30), i. k. 1102230ISAK00A1-296

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. A1-121 "Dėl Globojamo (rūpinamo) vaiko turto globos (rūpybos), administravimo ir palikimo priėmimo rekomendacijų patvirtinimo" pakeitimo